

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

B/2197. számú

BESZÁMOLÓ

a Bethlen Gábor Alap 2021. évi tevékenységéről és működéséről

Előadó: Dr. Semjén Zsolt
miniszterelnök-helyettes,
nemzetpolitikáért, nemzetiségpolitikáért,
egyházpolitikáért és egyházdiplomáciáért felelős
miniszter

Budapest, 2022. november

Alap fejezet száma és megnevezése: LXV. Bethlen Gábor Alap
Alap felett rendelkező megnevezése: Bethlen Gábor Alap Bizottsága
Alapkezelő megnevezése: Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.

Tartalom

1. Összefoglaló adatok.....	3
1.1 Az Alapból 2021. évben nyújtott támogatások közgazdasági jellemzői	6
1.2 A teljesített bevételi előirányzatok megoszlása.....	6
1.3 Tárgyétvet követő évre vonatkozó kötelezettségvállalások	6
2. Az Alap 2021. évi vagyoni helyzetének alakulása.....	7
2.1 Eszközök	7
2.2 Források.....	8
3. Az Alap bevételei.....	9
3.1 Költségvetési támogatás.....	9
3.2 Egyéb bevétel.....	9
3.3. Összesítő kimutatás a 2021. évi bevételek előirányzatáról és tényleges teljesüléséről	10
4. Az Alap kiadásai.....	11
4.1. 4. cím Nemzetpolitikai célú támogatások.....	11
4.1.1. Jogszabály alapján nyújtott normatív támogatások.....	11
4.1.1.1. A „Szülőföldön magyarul” című program.....	11
4.1.1.2. Kárpátaljai természetes személyek részére nyújtott támogatások	13
4.1.2 Nyílt pályázatok alapján nyújtott támogatások	15
4.1.2.1. A Dr. Szász Pál tanulmányi ösztöndíjpályázat.....	15
4.1.2.2. A Nemzeti Újrakezdés Program pályázatai.....	16
4.1.2.3. „Pályázati kiírás testvértelepülési programok és együttműködések támogatására” ...	17
4.1.3. Meghívásos pályázat alapján nyújtott támogatások.....	18
4.1.4. Egyedi döntés alapján nyújtott támogatások	19
4.1.4.1. Az egyedi támogatásokból megvalósuló jelentősebb projektek, programok.....	20
4.1.4.2. Nemzeti Jelentőségű Intézmények és Programok támogatása.....	21
4.1.4.3. Kárpát-medencei óvodafejlesztési program	22
4.2. 5. cím Működtetési célú kifizetések	24
4.3. 6. cím Rákóczi Szövetség támogatása.....	25
4.4. 7. cím Egyéb kiadások	25
4.5. 8. cím Magyarság Háza program támogatása	25
4.6. 9. cím Határtalanul! program támogatása	27
5. Támogatáselszámolási és monitoring tevékenység.....	29
6. Nemzetpolitikai Kutatóintézet	29

1. Összefoglaló adatok

A Bethlen Gábor Alap (a továbbiakban: Alap) célja, hogy támogassa a Magyarország határain kívül élő magyarság szülőföldjén való egyéni és közösségi boldogulását, előmozdítsa a Magyarországgal való kapcsolataik ápolását és fejlesztését, valamint megerősítse a magyar nemzeti azonosságtudat kialakulását. Az elkülönített állami pénzalapként működő Alap támogatások nyújtásával segíti a határon túli magyarság anyagi, szellemi gyarapodását, nyelvének, illetve kultúrájának megőrzését és továbbfejlesztését, valamint az anyaországgal való és egymás közötti sokoldalú kapcsolatainak fenntartását, erősítését. A Bethlen Gábor Alapról szóló 2010. évi CLXXXII. törvény (a továbbiakban: BGA törvény) 2018. évi módosítása alapján az Alap célja továbbá támogatások nyújtása a magyar-magyar kapcsolatok építését célzó Határtalanul! program keretében.

A Határtalanul! program és annak keretében meghirdetésre kerülő pályázatok célja határon túli kirándulások támogatása a Magyarország határain kívül élő magyarság megismerése, a magyarországi, illetve a külföldi magyar fiatalok közti kapcsolatok kialakítása, valamint erősítése céljából. A BGA törvény fenti módosítása és a Határtalanul! program szakmai feladatainak ellátása átadás-átvételéről és a fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról szóló 1746/2018. (XII. 20.) Korm. határozat alapján 2018. november 1-jétől a Határtalanul! programmal kapcsolatos támogatási rendszer működtetése és a vonatkozó előirányzatok kezelő szervi feladatai is az Alap önálló költségvetési címére kerültek. Ettől az időponttól a Határtalanul! program kezelői feladatait is a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. (a továbbiakban: Alapkezelő) látja el.

Az Alap felett a négytagú Bethlen Gábor Alap Bizottsága (a továbbiakban: Bizottság) rendelkezik. A Bizottság tagja a miniszterelnök általános helyettese mint nemzetpolitikáért felelős miniszter, a kormányzati tevékenység összehangolásáért felelős miniszter által kijelölt személy, az államháztartásért felelős miniszter által kijelölt személy, valamint a nemzetpolitikáért felelős államtitkár.

Az Alap kezelője a magyar állam 100%-os tulajdonában lévő Alapkezelő. Az Alapkezelő felett a tulajdonosi jogokat – a magyar állam nevében – a nemzetpolitikáért felelős miniszterként a miniszterelnök általános helyettese gyakorolja.

Az Alapból támogatások nyilvános pályázat vagy egyedi kérelem alapján nyerhetők el. Az Alap terhére támogatás vissza nem térítendő, illetve részben vagy egészben visszatérítendő formában nyújtható, amelyről a támogatási döntéssel együtt a Bizottság határozata rendelkezik. Az Alap működésének nyilvánosságát az Alapkezelő honlapja is biztosítja.

Az Alapkezelő az Alap pénzeszközeit a Magyar Államkincstárnál (a továbbiakban: Kincstár) a Bethlen Gábor Alap elnevezésű fizetési számlán kezeli. Az Alap terhére vállalt kötelezettségekről az Alapkezelő jogszabályban meghatározott nyilvántartást vezet.

A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény (a továbbiakban: 2021. évi Kvtv.) értelmében az Alap eredeti **bevételi előirányzata** 33 643,5 millió forint volt, amely az év végéig – 930,0 millió forint 2019. évi költségvetési maradvány igénybevétele, valamint az év közben biztosított pótelőirányzatok figyelembevételével – 61 389,9 millió forintra módosult.

A 2021. évi Kvtv. szerint az Alap eredeti **kiadási előirányzatából** 31 524,3 millió forint támogatási célra (nemzetpolitikai célú támogatások, Magyarság Háza program támogatása, a Határtalanul! program támogatása, Rákóczi Szövetség támogatása előirányzatok), 2 119,2 millió forint pedig Működtetési célú kifizetések jogcímen, az Alapkezelő működési költségeinek fedezetéül szolgált.

Az Alap kiadási előirányzata – a többletbevételek és a felhasználható maradvány-igénybevétel eredményeképpen – 61 389,9 millió forintra módosult, amelyből 52 271,6 millió forint nemzetpolitikai célú támogatásokra, 2100,0 millió forint a Határtalanul! program

támogatása szakmai feladatai ellátására, 5174,2 millió forint a Működtetési célú kifizetésekre, 223,8 millió forint a Magyarország Háza program támogatására, 1550,0 millió forint a Rákóczi Szövetség támogatására és 70,2 millió forint az előző évek átvett forrásainak elszámolásához szükséges kiadásokra nyújtott fedezetet.

Az Alap 61 389,9 millió forintos kiadási előirányzatából a támogatások (nemzetpolitikai célú támogatások, egyéb kiadások, Magyarország Háza program támogatása, Rákóczi Szövetség és Határtalanul! program támogatása) esetében 56 215,5 millió forint összegben született döntés, míg a Működtetési célú kifizetésekre (beleértve a bankköltség és a 2020. évről 2021. évre áthúzódó tranzakciós illeték kiadásokat is) 5174,0 millió forint került lehívásra, illetve előírásra, így –az összesen 61 389,5 millió forint **kötelezettségvállalást** figyelembe véve – a felhasználható szabad előirányzat 2021. év végén mindösszesen 0,4 millió forintot tett ki.

A támogatásokat érintő, **kötelezettségvállalással** terhelt mindösszesen 61 389,5 millió forintból 2021. évben a nemzetpolitikai célú támogatások esetében 52 192,6 millió forint **kifizetése** teljesült 78,9 millió forint 2022. évre áthúzódó kifizetéssel, míg a Határtalanul! program támogatása esetében 2100,0 millió forint, a Rákóczi Szövetség támogatása esetében 1550,0 millió forint, a Magyarország Háza program támogatása esetében 223,8 millió forint kifizetése teljesült 2022. évre áthúzódó kötelezettség nélkül.

Finanszírozási bevételként került elszámolásra az **előző évi maradvány** igénybevétele, mely az Alap esetében 930,0 millió forintot tett ki és melyből a maradvány jóváhagyásának keretében előirányzatosításra került 930,0 millió forint (nemzetpolitikai célú támogatásokra 914,1 millió forint, a Működtetési célú kifizetésekre 15,9 millió forint összegben).

A 2021. évi 79,3 millió forint kiadási előirányzat maradványból 78,9 millió forintot tett ki a kötelezettségvállalással terhelt maradvány.

Az Alap terhére történt kötelezettségvállalások és kifizetések összesítő adatai az alábbiakban foglaltak szerint alakultak.

millió forintban, egy tizedessel

Összesítő kimutatás a Bethlen Gábor Alap 2021. évi előirányzatainak és kiadásainak tárgyidőszaki alakulásáról									
2021 12.31-ei állapot									
Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	Bizottsági határozattal elfogadott/ Korm. határozattal biztosított előirányzat módosítások összege	Módosított előirányzat	Kötelezettségvállalás összege	Teljesített kifizetések	Teljesítés mértéke (mód ei-hoz képest) %	Maradvány összesen	Kötelezettségvállalással terhelt maradvány	Szabad maradvány
	1	2	3	4	5	6=5/3	7=3-5	8=4-5	9=3-4
<i>Nemzetpolitikai célú támogatások</i>	25 000,0	27 271,7	52 271,7	52 271,5	52 192,6	99,8	79,1	78,9	0,2
<i>Működési célú kifizetések</i>	2 119,2	3 055,0	5 174,2	5 174,0	5 174,0	100,0	0,2	0,0	0,2
<i>Egyéb kiadások</i>	0,0	70,2	70,2	70,2	70,2	100,0	0,0	0,0	0,0
<i>Magyarság Háza program támogatása</i>	223,8	0,0	223,8	223,8	223,8	100,0	0,0	0,0	0,0
<i>Határtalanul! Program támogatása</i>	5 250,5	-3 150,5	2 100,0*	2 100,0	2 100,0	100,0	0,0	0,0	0,0
<i>Rákóczi Szövetség támogatása</i>	1 050,0	500,0	1 550,0	1 550,0	1 550,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Összesen	33 643,5	27 746,4	61 389,9	61 389,5	61 310,6	99,9	79,3	78,9	0,4

(*) az eredeti előirányzat terhére i a 70/2021. (09.27.) Bizottsági határozattal a Nemzetpolitikai célú támogatások előirányzat javára 3 176,8 millió forint került átcsoportosításra.

1.1 Az Alapból 2021. évben nyújtott támogatások közgazdasági jellemzői

A pályázat útján elnyert, illetve az egyedi kérelmek alapján nyújtott támogatások, a forrásbiztosítók felé a teljesített kötelezettségek, valamint az Alapkezelő működési költségei – nem ideértve a bankköltség, árfolyam veszteség és tranzakciós illetékek kiadásait – pénzügyileg teljesített kiadásainak közgazdasági osztályozás szerinti megoszlása az alábbi.

millió forintban, egy tizedessel

Közgazdasági osztályozás szerinti jogcím	Adatok	Megoszlás (%)
Működési célú támogatások államháztartáson belül	1 728,6	2,8%
Működési célú támogatások államháztartáson kívül	36 926,1	60,3%
- ebből külföldre folyósított támogatás összege	37 412,7	61,1%
Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belül	144,4	0,2%
Felhalmozási célú támogatások államháztartáson kívül	22 449,3	36,7%
- ebből külföldre folyósított támogatás összege	20 475,0	33,4%
Összesen	61 248,4	100%

Megjegyzés: Az elszámolt kiadásokon felül a bankköltség, árfolyamveszteség és illetékek dologi kiadásként 62,2 millió forintot tettek ki.

A fenti táblázatból megállapítható, hogy az Alapból folyósított támogatások 94,5 %-a határon túli támogatásként került folyósításra.

1.2 A teljesített bevételi előirányzatok megoszlása

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	2021. évi költségvetési bevételek
Költségvetési támogatás	54 833,4
Egyéb bevétel	5 626,5
Maradvány igénybevétele	930,0
Összesen:	61 389,9

A fenti módosított bevételi előirányzat teljesítéseken túlmenően a 2021. év végével befolyt bevételek elszámolása is megtörtént 2022. januárban (a korrekciós időszakban), a Nemzetpolitikai célú támogatások esetében 0,5 millió forint összegben, mely előirányzatosítása már nem történhetett meg, így az a kötelezettségvállalással nem terhelt maradványt növeli.

1.3 Tárgyvet követő évre vonatkozó kötelezettségvállalások

Az Alap terhére jogszabályi felhatalmazás alapján vállalható éven túli kötelezettség, melynek felső határa – figyelemmel az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény. 36. § (4) bekezdésére – a tárgyévre megállapított kiadási előirányzatok 50 %-a.

Az Alap terhére 2021. évben éven túli – bizottsági határozatokkal alátámasztott – támogatási döntés 4 544,1 millió forint összegben történt.

2. Az Alap 2021. évi vagyoni helyzetének alakulása

Az Alap kiadási és bevételi előirányzatai az alábbiak szerint alakultak:

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	2021. évi összes kiadás	2021. évi összes bevétel
Költségvetési támogatás		54 833,4
Egyéb bevétel		5 626,5
Maradvány igénybevétele		930,0
Nemzetpolitikai célú támogatások	52 271,7	
Egyéb kiadások	70,2	
Működtetési célú kifizetések	5 174,2	
Magyarország Háza program támogatása	223,8	
Határtalanul program támogatása	2 100,0	
Rákóczi Szövetség	1 550,0	
Összesen:	61 389,9	61 389,9

2.1 Eszközök

Az Alap mérlegében az eszközök tekintetében két mérlegsoron került kimutatásra érték, melyek a következők:

Pénzeszközök (a Kincstár által vezetett forintszámla), melynek 2021. december 31-i fordulónappal kimutatott záró állománya 75,9 millió forint, valamint a **Követelés jellegű sajátos elszámolások** 2021. december 31-i állománya 3,9 millió forint. Ez a mindösszesen 79,8 millió forintot kitevő eszközállomány nyújt fedezetet egyrészt a 78,9 millió forint kötelezettségvállalással terhelt tételek teljesítésre (ebből függő kiadásként a követelések között 3,9 millió forint szerepel a beszámolóban), illetve a kötelezettségvállalással nem terhelt szabad maradványra 0,9 millió forint összegben (ebből 0,5 millió forintot tesz ki a nem előirányzatosított bevétel teljesítés, míg 0,4 millió forintot az előirányzatosított bevétel elszámolás).

Követelések között kerülnek kimutatásra a jogalap nélkül felhasznált támogatások visszafizetési kötelezettségei miatt előírt követelések. Ezek értékvesztéssel csökkentett záró állománya 2021. december 31-én nulla forint.

millió forintban, egy tizedessel

2021. évben az adósokkal szemben nyilvántartott követelések állománya	
2021. január 1-jei nyitó állomány:	24,8
Követelés előírás (meglévő követelések kamat előírását is ideértve)	0,0
A követelésekre teljesített befizetések	0,0
Követelésekre elszámolt értékvesztés	24,8
2021. december 31-i záró állomány:	0,0

2.2 Források

Az Alap mérlegében a források tekintetében a saját tőke elemei között az alábbi tételek kerültek kimutatásra.

Nemzeti vagyoni induláskori értékeként kell kimutatni a 2014. január 1-jén meglévő, a nemzeti vagyoni eszközök bekerülési értékének forrását. Ez az Alap esetében az államháztartás számvitelének 2014. évi megváltozásával kapcsolatos feladatokról szóló 36/2013. (IX.13.) NGM rendelet alapján került megállapításra és értéke (665,6 millió forint) megegyezik az Alap 2013. december 31-i pénzeszközének összegével.

Felhalmozott eredményként az előző költségvetési évek felhalmozott eredményét kell kimutatni. 2021. évre vonatkozóan a felhalmozott eredmény értéke 214,4 millió forint, a **Mérleg szerinti eredmény** -817,9 millió forintot tesz ki.

Passzív időbeli elhatárolásként került kimutatásra az Alap 2021. évi mérlegében a Kincstár által december hónapra felszámított számlavezetési díj, összesen 13,0 millió forint.

Az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Áhsz.) alapján mérlegen kívüli tételként kerül kimutatásra a szerződés vagy okirat alapján támogatási előlegként, utólagos elszámolási kötelezettséggel nyújtott – 2021. december 31-ig el nem számolt – támogatások állománya, melynek értéke 348 753,9 millió forint.

2021. évben a támogatási előleg folyósításából származó elszámolási kötelezettség állománya a következőképpen alakult.

millió forintban, egy tizedessel

2021. január 1-jei nyitó állomány	337 159,3
Követelés előírás	56 330,4
Elszámolás miatti kivezetés	44 735,8
Adóssá történt átminősítés	0,0
Támogatási maradvány visszafizetése miatti követelés csökkenés	0,0
2021. december 31-i záró állomány	348 753,9

Az elszámolási kötelezettségállomány 2021. évben 11 594,6 millió forinttal nőtt, mely a 2021. évi pénzügyi teljesítésekből és a 2021. évet megelőző időszak egyes tételeinek elszámolási határidő módosításából ered.

Elszámolási kötelezettségek forrásbiztosítók felé

Az Áhsz. előírásai alapján szintén mérlegen kívüli tételként kerülnek kimutatásra a forrásbiztosítók felé a meghatározott célra átvett pénzeszközökből származó elszámolási kötelezettségek. Az év végén fennálló kötelezettség összege 91 258,7 millió forint, melyből 76 903,7 millió forint előző években, 14 355,0 millió forint pedig 2021. évben elszámolási kötelezettséggel átvett forrásokból származik.

3. Az Alap bevételei

3.1 Költségvetési támogatás

A 2021. évi költségvetés tervezésekor az Alap bevételeit kizárólag költségvetési támogatás biztosította, melynek összege 33 643,5 millió forint volt. 2021. évben az Alap költségvetési támogatása összesen 21 189,9 millió forint összeggel növekedett az alábbiak szerint.

millió forintban, egy tizedessel

Korm. határozatokkal biztosított pótelőirányzatok összesen	21 189,9
1920/2020. (XI.17.) Korm. határozat	552,6
1039/2021. (II.9.) Korm. határozat	- 5 438,6
1100/2021. (III.5.) Korm. határozat	300,0
1146/2021. (III.31.) Korm. határozat	175,7
1178/2021. (IV.14.) Korm. határozat	2 520,2
1231/2021. (V.5.) Korm. határozat	588,7
1318/2021. (V.31.) Korm. határozat	1 412,0
1361/2021. (VI.8.) Korm. határozat	2 201,1
1443/2021. (VII.6.) Korm. határozat	101,0
1496/2021. (VII.23.) Korm. határozat	1 176,1
1528/2021. (VIII.2.) Korm. határozat	5 000,0
1565/2021. (VIII.6.) Korm. határozat	941,0
1569/2021. (VIII.9.) Korm. határozat	713,4
1640/2021. (IX.21.) Korm. határozat	1 150,1
1692/2021. (IX.30.) Korm. határozat	40,0
1693/2021. (IX.30.) Korm. határozat	2 350,0
1741/2021. (X.20.) Korm. határozat	- 2 350,0
1784/2021. (XI.5.) Korm. határozat	1 990,1
1830/2021. (XI.30.) Korm. határozat	741,3
1953/2021. (XII.23.) Korm. határozat	3 784,1
1978/2021. (XII.24.) Korm. határozat	1 690,3
1960/2021. (XII.23.) Korm. határozat	1 550,8

3.2 Egyéb bevétel

A költségvetési támogatáson felül az Alapnak – megállapodások alapján a XI. Miniszterelnökség fejezet fejezeti kezelésű előirányzatai terhére, támogatásokból eredő visszatérítésekből,– 2021. év során 5 626,5 millió forint összegű bevétele keletkezett az alábbiak szerint.

millió forintban, egy tizedessel

Megállapodás alapján átvett egyéb bevételek (BH döntés)	5 626,5
15/2021. (03.17.) Bizottsági Határozat - 2021. évi bevételek	60,2
27/2021. (05.06.) Bizottsági Határozat - 2021. évi bevételek	37,7
35/2021. (06.02.) Bizottsági Határozat - 2021. évi bevételek	50,8
50/2021. (08.17.) Bizottsági Határozat - 2021. évi bevételek	86,4
63/2021. (09.21.) Bizottsági Határozat - 2021. évi bevételek	44,9
74/2021. (10.18.) Bizottsági Határozat - 2021. évi bevételek	45,6
82/2021. (11.24.) Bizottsági Határozat - 2021. évi bevételek	1 160,0
102/2021. (12.21.) Bizottsági Határozat - 2021. évi bevételek	283,5

108/2021. (12.30.) Bizottsági Határozat - 2021. évi bevételek	34,2
28/2021. (05.06.) Bizottsági Határozat - NPÁ átvett forrás	3 182,0
86/2021. (11.24.) Bizottsági Határozat - NPÁ átvett forrás	341,3
99/2021. (12.21.) Bizottsági Határozat - NPÁ átvett forrás	299,9

3.3. Összesítő kimutatás a 2021. évi bevételek előirányzatáról és tényleges teljesüléséről

millió forintban, egy tizedessel

	2021. évi bevételek 12.31-i előirányzat	Összeg
I.	Költségvetési támogatás - eredeti előirányzat	33 643,5
a.	Költségvetési támogatás - pótelőirányzatok (Korm. határozatok)	21 189,9
b.	Megállapodás alapján átvett források államháztartáson belülről	3 823,2
c.	Elszámolási maradványból keletkezett bevételek és adósok tőketörlesztései	1 801,9
d.	Kamatbevételek és árfolyamnyereség	1,4
II.	Pótelőirányzatok összesen (a+b+c+d)	26 816,4
III.	Összes költségvetési bevétel (I+II):	60 459,9
IV.	Pénzforgalom nélküli bevétel (2020. évi előirányzat maradvány)	930,0
V.	Mindösszesen (III+IV):	61 389,9

millió forintban, egy tizedessel

	2021. évi bevételek 12.31-i helyzet	Összeg
I.	Költségvetési támogatás	54 833,4
a.	Megállapodás alapján átvett források államháztartáson belülről	3 823,2
b.	Elszámolási maradványból keletkezett bevételek és adósok tőketörlesztései	1 802,4*
c.	Kamatbevételek és árfolyamnyereség	1,4
d.	Egyéb bevételek	0,0
II.	Bevételek összesen (a+b+c+d)	5 627,0
III.	Összes költségvetési bevétel (I+II):	60 460,4
IV.	Pénzforgalom nélküli bevétel (2020 évi előirányzat maradvány)	930,0
V.	Mindösszesen (III+IV):	61 390,4

(*) Az előirányzatosított összeg felül további 0,5 millió forint bevétel teljesítés elszámolása valósult meg.

4. Az Alap kiadásai

4.1. 4. cím Nemzetpolitikai célú támogatások

Az Alap 2021. évi nemzetpolitikai célú forrásai terhére – a vonatkozó jogi szabályozás szerint – pályázat vagy egyedi kérelem alapján került sor támogatások nyújtására a határon túli magyar közösségek civil társadalmának, kulturális, oktatási és egyházi programok megtartásának és fejlesztésének érdekében. Támogatási konstrukciók szerint megkülönböztethetőek jogszabály alapján nyújtott normatív támogatások, nyílt és meghívásos pályázatok, támogatási kérelem alapján, egyedi döntéssel nyújtott támogatások, illetve a BGA törvényben meghatározott célok ellátásával összefüggésben az Alapkezelő részére biztosított támogatás.

A 2021. évi Kvtv. 1. melléklet, LXV. Bethlen Gábor Alap fejezet, 4. Nemzetpolitikai célú támogatások előirányzaton – a meghíúsulásokat is figyelembe véve – az alábbi táblázat szerinti támogatások kerültek jóváhagyásra:

Támogatási konstrukció	Megnevezés	Támogatási döntés összesen (millió forint, egy tizedessel)
Jogszabály alapján nyújtott normatív támogatások	"Szülőföldön magyarul" című program*	4 994,6
	Kárpátaljai szociális programok támogatása	2 504,1
Nyílt pályázatok	2021. évi „Nemzeti Újrakezdés Program I.” című pályázati kiírás	1 500,0
	2021. évi „Nemzeti Újrakezdés Program II.” című pályázati kiírás	500,0
	2021. évi „Pályázati kiírás testvértelepülési programok és együttműködések támogatására”	335,2
	2020/2021. évi „Pályázati kiírás a Dr. Szász Pál tanulmányi ösztöndíjra”	36,0
Meghívásos pályázat	2021. évi „Pályázati kiírás az erdélyi Nemzeti Jelentőségű Programok megvalósítására”	294,8
Egyedi döntés alapján nyújtott támogatások**		41 192,8
2020. évi maradvány		914,1
Összesen		52 271,6

*Az összeg magában foglalja a 2019/2020. évi programmal kapcsolatos fellebbezések támogatási összegeit is.

**Az összeg magában foglalja az Alapkezelő, illetve egyéb lebonyolító szervezetek részére biztosított támogatási összegeket is.

4.1.1. Jogszabály alapján nyújtott normatív támogatások

4.1.1.1. A „Szülőföldön magyarul” című program

A szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2011. évi LXII. törvény (a továbbiakban: Szátv.) 14. § (1) bekezdése rendelkezik az óvodai, alap- és középfokú oktatási intézményben magyar nyelven vagy a magyar kultúra tárgyában tanulmányokat folytató kiskorúak nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz támogatásáról, továbbá a felsőoktatásban tanulók hallgatói támogatásáról. A Szátv., illetve a Bethlen Gábor Alapról szóló 2010. évi CLXXXII. törvény végrehajtásáról szóló 367/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 32/C. §-a alapján meghirdetett 2020/2021. tanévre vonatkozó „Szülőföldön magyarul” című programról (a továbbiakban: Program) a Bizottság a 40/2021. (06.09.) számú határozatában

döntött. A Program hat országban – Románia, Szlovákia, Ukrajna, Szerbia, Horvátország, Szlovénia – került meghirdetésre összesen 5 244,9 millió forint keretösszeggel.

A támogatásra jogosultak körét a Vhr. 32/C. §-ában foglaltak szerint a Program felhívásai az alábbiak szerint határozták meg:

- nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz támogatásban részesülhetnek:
 - a) azok a kiskorú gyermekek, akik a 2020/2021-es tanév kezdetétől az adott országban működő akkreditált óvodában magyar nyelvű nevelésben vesznek részt;
 - b) azok az általános- és középiskolás tanulók, akik 2002. augusztus 31-ét követő időszakban születtek és az adott országban működő, akkreditált, vagy működési engedéllyel rendelkező oktatási intézményben alap- vagy középfokú tanulmányaikat folytatják, és
 - ba) az alap- vagy középfokú tanulmányaikat magyar nyelven folytatják és az adott ország közoktatási rendszerének tanulmányi időszakra vonatkozó rendelkezései okán kötelező képzésben részesülnek;
 - bb) fakultatív vagy opcionális (választható tantárgyként) magyar nyelvű oktatásban részesülnek, és a lakóhelyükön napi bejárással elérhető távolságon belül nem működik magyar nyelvű oktatási intézmény, vagy magyar nyelvű tagozat;
 - bc) olyan sérült vagy halmozottan sérült magyar nemzetiségű kiskorú személyek, akik nem akkreditált nevelési és oktatási intézményben folytatnak magyar nyelvű tanulmányokat, vagy egyéb magyar nyelvű nevelésben részesülnek;
 - bd) olyan kiskorú személyek, akik sajátos nevelési igényeinek megfelelő – részben vagy egészben magyar nyelvű – nevelésben és oktatásban vesznek részt;
 - c) azok a középiskolai tanulók, akik a 2020/2021-es tanév megkezdéséig tizennyolcadik életévüket betöltötték, de az adott állam közoktatási rendszerének tanulmányi időszakra vonatkozó rendelkezései szerint kötelező képzésben részesülnek.
- hallgatói támogatásban részesülhetnek azok a nappali tagozatos hallgatók, akik az adott országban működő felsőoktatási intézményben alap- vagy magiszteri tanulmányaikat egészben vagy részben magyar nyelven folytatják.

A Program a 2021. évben is a korábbi évek eljárásrendjének megfelelően, a korábbi években együttműködő külföldi lebonyolító szervezetek közreműködésével valósult meg:

- központi, egységes elvek szerint közzétett felhívások;
- az igénylések összegyűjtését és feldolgozását az Alapkezelő a magyar oktatás és kultúra ápolását céljának tekintő helyi társadalmi szervezetek közreműködésével valósította meg. Az Alapkezelő és a lebonyolító szervezet a Program keretében nyújtandó támogatások lebonyolításával kapcsolatos tevékenységet megállapodásban szabályozta. A lebonyolító szervezetek feladata többek között az igénylések begyűjtése, az igénylők informálása, az adatlapok kezelése, az adatok rögzítése és feldolgozása, a formai és jogosultsági ellenőrzés, a hiánypótlások kezelése, a döntés előkészítése, az igénylők kiértékelése volt;
- Románia és Szerbia esetében a támogatások pénzügyi teljesítése a regionális OTP bankok által e célra létrehozott lakossági folyószámlákra történő kifizetéssel valósul meg. Ukrajna, Horvátország, valamint Szlovénia tekintetében a kifizetések a lebonyolító szervezetek által a támogatást igénylők részéről megjelölt lakossági folyószámlákra történő utalással valósultak meg, míg Szlovákiában a folyósításra az Alapkezelő felvidéki leányvállalata – a BGA Felvidék s.r.o – és a ČSOB Bank közreműködésével kerül sor.

Az előző évekhez képest lényeges változás, hogy az egy főre jutó hallgatói támogatás összege – összhangban a nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz támogatással – a korábbi 2 800 forint/fő összegről megemelésre került 22 400 forint/fő összegre. A 2020/2021. tanévre vonatkozó támogatási kérelem benyújtására – valamennyi érintett országban egységesen – a

2021. június 10. és 2021. szeptember 30. közötti időszakban volt lehetősége a támogatásra jogosultaknak.

A Bizottság a Program keretében – a 78/2021. (11.03.) számú határozatában – 218 050 fő nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz támogatásáról és 4 916 fő hallgatói támogatásáról döntött, összesen 4 994,4 millió forint összegben az alábbiak szerint:

2020/2021. évi „Szülőföldön magyarul” című program támogatott kérelmek							
Ország/ Régió	Nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz támogatás		Hallgatói támogatás		A támogatás felhívásban meghatározott pénzneme	Összesen	
	Darab- szám (db)	Összeg (forint)	Darab- szám (db)	Összeg (forint)		Darabszám (db)	Összeg (forint)
Erdély	133 997	3 001 532 800	4 000	89 600 000	RON	137 997	3 091 132 800
Felvidék	43 719	979 305 600	33	739 200	EUR	43 752	980 044 800
Vajdaság	18 263	409 091 200	249	5 577 600	EUR	18 512	414 668 800
Kárpátalja	21 007	470 556 800	629	14 089 600	UAH	21 636	484 646 400
Horvátország	693	15 523 200	0	0	HRK	693	15 523 200
Muravidék	371	8 310 400	5	112 000	EUR	376	8 422 400
Összesen	218 050	4 884 320 000	4 916	110 118 400	-	222 966	4 994 438 400

A támogatások régiónkénti összegei a pénzügyi közreműködők részére 2021 decemberében átutalásra kerültek. A támogatások kifizetése a támogatottak részére Horvátország és Ukrajna tekintetében 2021 decemberében elkezdődött, míg a többi ország esetében a 2022. év első felében indult el.

A Bizottság a Program lebonyolításában közreműködő szervezetek részére a lebonyolítás során felmerülő kiadásokra – a Program keretösszegén belül – 210,1 millió forint egyedi támogatást ítélt meg az alábbiak szerint:

Ország/Régió	Támogatást igénylő szervezet, intézmény	Megítélt összeg (forint)
Erdély	Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége	99 500 000
Felvidék	Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége	47 500 000
Vajdaság	Concordia Minoritatis Hungaricae - Kisebbségi Magyar Egység	32 600 000
Kárpátalja	"KMKSZ" Jótékonyági Alapítvány	26 000 000
Horvátország	Horvátországi Magyar Pedagógusok Fóruma	3 425 000
Muravidék	Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet Lendva	1 100 000
Összesen		210 125 000

4.1.1.2. Kárpátaljai természetes személyek részére nyújtott támogatások

Az Alapkezelő a korábbi évek gyakorlatának megfelelően – a Vhr. 32/D. §-a szerint – 2021-ben is meghirdette a kárpátaljai

- magyar nyelvű köznevelési intézményben, szakképző intézményben, vagy a magyar nyelv oktatását végző egyéb oktatási intézményben magyar nyelvű oktatási és nevelési feladatokat ellátó személyek, illetve ezen feladatok megvalósítását segítő személyek;
- művészeti iskolákban munkájukat magyar nyelven ellátó pedagógusok, kisegítő dolgozók;

- c) gyermekjóléti szolgáltatást és ellátást vagy fogyatékkal élők és más sajátos igényekkel rendelkezők ellátását biztosító speciális intézményben feladataikat magyar nyelven ellátó dolgozók;
- d) sportegyesületben, sportiskolában vagy utánpótlás-nevelés fejlesztését végző alapítványban magyar gyermekekkel foglalkozó oktatók, edzők;
- e) egészségügyi, valamint egészségügyi feladatot (is) ellátó oktatási intézményben gyógyító vagy a gyógyítással összefüggő feladatokat magyar nyelven ellátó dolgozók;
- f) magyar vagy részben magyar nyelven publikáló nyomtatott vagy elektronikus médiumokban tevékenykedő, tartalom-előállítás, tartalomformálást, illetve ezekkel a feladatokkal összefüggő kiegészítő tevékenységet végző dolgozók;
- g) közművelődési intézményekben szakmai tevékenységüket magyar nyelven végző művelődésszervezők, könyvtárosok, közgyűjteményi dolgozók, illetve az ezekkel a feladatokkal közvetlenül összefüggő kiegészítő tevékenységet végző dolgozók;
- h) szakmai tevékenységüket magyar nyelven végző színészek, előadóművészek, illetve a tevékenységüket közvetlenül segítő dolgozók;
- i) magyar nyelvű óvodai csoportokba, illetve a közoktatási intézmények magyar tannyelvű 1-4. osztályába járó gyermekek étkeztetésének

támogatására vonatkozó felhívást.

A Bizottság a 34/2021. (05.18.) számú határozatában 2 562,8 millió forint keretösszeggel hagyta jóvá a kárpátaljai szociális programok támogatására irányuló felhívást, és a támogatás lebonyolításában közreműködőként résztvevő „KMKSZ” Jótékonyági Alapítvány részére a lebonyolítói feladatok költségeinek támogatására 70,0 millió forint összegű támogatás biztosításáról döntött.

A kérelmek benyújtására programonként eltérő időszakokban, 2021. május 18. és 2021. szeptember 30. között volt lehetőség. A Bizottság az 54/2021. (08.17.), a 62/2021. (09.13.) és a 84/2021. (11.24.) számú határozataiban döntött a támogatási kérelmekről, mely szerint a 2021. évben a kárpátaljai természetes személyek részére nyújtott szociális támogatások keretében 15 119 db támogatási kérelem alapján összesen 2 504,1 millió forint összegű támogatás került biztosításra a kedvezményezettek részére az alábbiak szerint:

Támogatási cél	Befogadott érvényes kérelmek száma (db)	Befogadott érvényes kérelmek alapján nyújtott támogatások összege (forint)
Magyar nyelvű köznevelési intézményben, szakképző intézményben, vagy a magyar nyelv oktatását végző egyéb oktatási intézményben magyar nyelvű oktatási és nevelési feladatokat ellátó személyek, illetve ezen feladatok megvalósítását segítő személyek támogatása	5 282	1 598 800 000
Művészeti iskolákban munkájukat magyar nyelven ellátó pedagógusok, kiegészítő dolgozók támogatása	311	59 370 000
Gyermekjóléti szolgáltatást és ellátást vagy fogyatékkal élők és más sajátos igényekkel rendelkezők ellátását biztosító speciális intézményben feladataikat magyar nyelven ellátó dolgozók támogatása	187	28 910 000
Sportegyesületben, sportiskolában vagy utánpótlás-nevelés fejlesztését végző alapítványban magyar gyermekekkel foglalkozó oktatók, edzők támogatása	7	1 120 000
Egészségügyi, valamint egészségügyi feladatot (is) ellátó oktatási intézményben gyógyító vagy a gyógyítással összefüggő feladatokat magyar nyelven ellátó dolgozók támogatása	2 351	541 800 000
Magyar vagy részben magyar nyelven publikáló nyomtatott vagy elektronikus médiumokban tevékenykedő, tartalom előállítás,	156	29 000 000

tartalomformálást, illetve ezekkel a feladatokkal összefüggő kiegészítő tevékenységet végző dolgozók támogatása		
Közművelődési intézményekben szakmai tevékenységüket magyar nyelven végző művelődésszervezők, könyvtárosok, közgyűjteményi dolgozók, illetve az ezekkel a feladatokkal közvetlenül összefüggő kiegészítő tevékenységet végző dolgozók támogatása	167	28 430 000
Szakmai tevékenységüket magyar nyelven végző színészek, előadóművészek, illetve a tevékenységüket közvetlenül segítő dolgozók támogatása	67	18 950 000
Magyar nyelvű óvodai csoportokba, illetve a közoktatási intézmények magyar tannyelvű 1-4. osztályába járó gyermekek étkeztetésének támogatása	6 591	197 730 000
Összesen	15 119	2 504 110 000

A támogatási összegek a kedvezményezettek részére a 2021. évben kifizetésre kerültek.

4.1.2 Nyílt pályázatok alapján nyújtott támogatások

A Vhr. 19. § (2) bekezdése alapján az Alapkezelő – a Magyar Állandó Értekezlet (a továbbiakban: MÁÉRT) elvi iránymutatásainak figyelembevételével – a Bethlen Gábor Alap Kollégiumával (a továbbiakban: Kollégium) együttműködve minden évre vonatkozóan pályázati stratégiát készít, valamint javaslatot tesz az Alap Nemzetpolitikai célú támogatások előirányzatán a nyílt pályázatokra fordítható keretösszegekre.

A Bizottság – a Kollégium javaslatainak figyelembevételével – a 22/2021. (03.30.) számú határozatában elfogadta a 2021. évre vonatkozó pályázati stratégiát, valamint a nyílt pályázati célokra vonatkozó kereteket, melyet – a Kollégium 5/2021. (06.22.) számú határozatában foglalt javaslata figyelembevételével – a 42/2021. (06.28.) számú határozatában az alábbiak szerint módosított:

Előirányzat megnevezése	Pályázat megnevezése	Keretösszegek (forint)
Nemzetpolitikai célú támogatások	2021. évi „Nemzeti Újrakezdés Program I.” című pályázati kiírás	1 500 000 000
	2021. évi „Nemzeti Újrakezdés Program II.” című pályázati kiírás	500 000 000
	2021. évi „Pályázati kiírás testvértelepülési programok és együttműködések támogatására”	500 000 000
	2021/2022. évi „Dr. Szász Pál tanulmányi ösztöndíj” című pályázati kiírás	36 000 000
	Összesen	2 536 000 000

Az Alapkezelő 2021. április 1. napjától kezdődően – több ütemben – hirdette meg a 2021. évi nyílt pályázatait.

4.1.2.1. A Dr. Szász Pál tanulmányi ösztöndíjpályázat

Az Alapkezelő – az elmúlt évek gyakorlatát követve – a Bizottság 22/2021. (03.30.) számú határozata alapján a 2021/2022. tanévben tanulmányi ösztöndíjprogramot hirdetett a szülőföldi felsőoktatási jogászképzésben résztvevő, nappali tagozatos román, szlovák, szerb, ukrán, horvát, szlovén állampolgárságú, illetve a diaszpórában élő magyar nemzetiségű hallgatók számára. A 36,0 millió forint keretösszegű 2021/2022. évi „Dr. Szász Pál tanulmányi ösztöndíj” című pályázati kiírás benyújtási időszaka 2021. április 1-től április 30-

ig tartott. Az ösztöndíj összege 1 200 000 forint/fő/év (2021. szeptember 1. és 2022. augusztus 31. közötti időszakra), melynek átutalása három ütemben történik.

Az ösztöndíjprogramra összesen 47 érvényes pályázat érkezett. A nyertes pályázatokról a Bizottság – a Kollégium 8/2021. (06.22.) számú határozatában foglalt javaslata figyelembevételével – a 42/2021. (06.28.) számú határozatában döntött a keretösszeg erejéig az alábbiak szerint:

Ország/Régió	Beérkezett pályázatok összesen (db)	Támogatott pályázatok (db)	Nem támogatott pályázatok (db)
Erdély	39	22	17
Vajdaság	6	6	-
Felvidék	1	1	-
Diaszpóra (Ausztrália)	1	1	-
Összesen	47	30	17

Az ösztöndíjak első üteme (600 000 forint/fő) a 2021. évben folyósításra került a kedvezményezettek részére.

4.1.2.2. A Nemzeti Újrakezdés Program pályázatai

A Bizottság 22/2021. (03.30.) számú határozatában elfogadott, 1 500,0 millió forint keretösszegű 2021. évi „Nemzeti Újrakezdés Program I.” című pályázati kiírás 2021. április 15. napján került meghirdetésre. A pályázat célja a Magyarország határain kívül élő magyarság szülőföldjén való boldogulásának, Magyarországgal való sokoldalú kapcsolatai ápolásának és fejlesztésének előmozdítása, magyar nemzeti azonosságtudatának megerősítése az oktatás, a kultúra, az egyház, a sport, a közösségek és a diaszpóra támogatása által. A pályázati kiírásra a magyarság összetartozása és szülőföldön való boldogulása szempontjából meghatározó tevékenységet folytató szervezetek működésük, fejlesztésük és eszközbeszerzésük támogatása céljából 2021. május 14. napjáig nyújthattak be – 2021. január 1. és december 31. között megvalósítandó – pályázatot 300 000 forint és 5 000 000 forint közötti vissza nem térítendő támogatás biztosítása céljából, 2022. január 30-ai elszámolási határidővel.

A pályázati kiírásra beérkezett pályázatok száma összesen 3 223 db volt, amelyből még a döntésre történő felterjesztés előtt 76 db pályázat visszavonásra, illetve elutasításra került, mert nem felelt meg a pályázati kiírásban előírt feltételeknek. A befogadott pályázatok feldolgozását követően, a nyertes pályázatokról a Bizottság – a Kollégium 9/2021. (08.10.) számú határozatában foglalt javaslata figyelembevételével – az 56/2021. (08.18.) számú határozatában döntött az alábbiak szerint:

Ország/Régió	Döntésre felterjesztett pályázatok			Támogatott pályázatok	
	Befogadott pályázatok száma (db)	Érvényes pályázatok száma (db)	Érvényes pályázatokban igényelt támogatási összeg (forint)	Pályázatok száma (db)	Támogatási összeg (forint)
Erdély	1 499	1 495	5 795 377 027	795	581 000 000
Felvidék	730	728	2 709 927 819	173	207 000 000
Kárpátalja	283	282	1 125 055 663	118	128 000 000
Muravidék	36	36	110 948 395	36	40 000 000
Horvátország	37	37	115 978 133	35	42 000 000
Vajdaság	324	324	1 012 337 127	98	152 000 000
Diaszpóra	238	237	930 826 116	209	350 000 000

Összesen	3 147	3 139	11 800 450 280	1 464	1 500 000 000
-----------------	--------------	--------------	-----------------------	--------------	----------------------

A Bizottság a 105/2021. (12.28.) és a 108/2021. (12.30.) számú határozataiban összesen 4 db támogatási döntés visszavonásáról döntött összesen 3,3 millió forint összegben, tekintettel arra, hogy a támogatási jogviszony a tárgyévben nem jött létre. A megítélt támogatási összegek a kedvezményezettek részére a 2021. évben folyósításra kerültek. A járványügyi helyzetre tekintettel a pályázatok megvalósítási időszaka a 2022. évre kitolódik.

A Kollégium javaslata alapján a Bizottság szintén a 42/2021. (06.28.) számú határozatában elfogadta a 2021. évi „Nemzeti Újrakezdés Program II.” című pályázati kiírást, amely 500,0 millió forint keretösszeggel 2021. június 28. napján került meghirdetésre. A pályázati kiírásra 2021. július 30. napjáig a magyarság összetartozása és szülőföldön való boldogulása szempontjából meghatározó tevékenységet folytató szervezetek – 2021. július 1. és december 31. között megvalósítandó – programjaik és rendezvényeik megvalósítására nyújthattak be pályázatot hat – oktatási, kulturális, egyházi, sport, ifjúsági, cserkész- és közösségi, valamint diaszpóra – alprogramban 300 000 forint és 1 000 000 forint közötti vissza nem térítendő támogatás biztosítása céljából, 2022. január 30-ai elszámolási határidővel.

A pályázati kiírásra beérkezett pályázatok száma összesen 1 625 db volt, amelyből még a döntésre történő felterjesztés előtt 15 db pályázat visszavonásra, illetve elutasításra került, mert nem felelt meg a pályázati kiírásban előírt feltételeknek.

A befogadott pályázatok feldolgozását követően, a nyertes pályázatokról a Bizottság – a Kollégium 13/2021. (09.23.) számú határozatában foglalt javaslata figyelembevételével – a 71/2021. (09.29.) számú határozatában döntött az alábbiak szerint:

Ország/Régió	Döntésre felterjesztett pályázatok			Támogatott pályázatok	
	Befogadott pályázatok száma (db)	Érvényes pályázatok száma (db)	Érvényes pályázatokban igényelt támogatási összeg (forint)	Pályázatok száma (db)	Támogatási összeg (forint)
Erdély	819	817	764 049 598	480	192 000 000
Felvidék	253	252	221 669 556	205	75 000 000
Kárpátalja	163	162	150 865 898	128	50 000 000
Muravidék	14	14	12 689 000	10	8 000 000
Horvátország	18	18	16 445 000	17	10 000 000
Vajdaság	200	200	175 741 536	115	65 000 000
Diaszpóra	143	140	137 579 385	138	100 000 000
Összesen	1 610	1 603	1 479 039 973	1 093	500 000 000

A Bizottság a 105/2021. (12.28.) és a 108/2021. (12.30.) számú határozataiban összesen 5 db támogatási döntés visszavonásáról döntött összesen 3,2 millió forint összegben, tekintettel arra, hogy a támogatási jogviszony a tárgyévben nem jött létre. A megítélt támogatási összegek a kedvezményezettek részére a 2021. évben folyósításra kerültek. A járványügyi helyzetre tekintettel a pályázatok megvalósítási időszaka a 2022. évre kitolódik.

4.1.2.3. „Pályázati kiírás testvértelepülési programok és együttműködések támogatására”

A Kollégium javaslata alapján a Bizottság a 42/2021. (06.28.) számú határozatában elfogadta a 2021. évi „Pályázati kiírás testvértelepülési programok és együttműködések támogatására” című nyílt pályázati kiírást, amely 500,0 millió forint keretösszeggel 2021. július 1. napján

került meghirdetésre. A pályázati kiírás célja Magyarország és a Kárpát-medence magyarok lakta települései közötti magyar-magyar kapcsolatok ápolását és fejlesztését célzó testvértelepülési programok és együttműködések támogatása. A pályázók 2021. augusztus 2-ig nyújthattak be – 2021. július 1. és december 31. között megvalósítandó – pályázatot 500 000 forint és 2 000 000 forint közötti vissza nem térítendő támogatás biztosítása céljából, 2022. január 30-ai elszámolási határidővel.

A beérkezett pályázatok feldolgozását követően valamennyi beérkezett pályázat felterjesztésre került döntési céllal. A pályázatok támogatásáról a Bizottság – a Kollégium 14/2021. (09.23.) számú határozatában foglalt javaslata figyelembevételével – a 71/2021. (09.29.) számú határozatában döntött az alábbiak szerint:

Beérkezett pályázatok		Támogatott pályázatok		
Beérkezett pályázatok száma összesen (db)	Pályázatokban igényelt összeg (Ft)	Pályázatok száma (db)	Igényelt összeg (Ft)	Támogatási összeg (Ft)
188	347 130 589	182	335 241 104	335 241 104

Tekintettel arra, hogy a pályázati keretösszeg meghaladta a támogatásra javasolt pályázatok teljes támogatási igényét, a Bizottság a pályázati keretösszeg 335,2 millió forintra történő csökkentéséről döntött. A támogatási összegek a kedvezményezettek részére a 2021. évben folyósításra kerültek. A járványügyi helyzetre tekintettel a pályázatok megvalósítási időszaka a 2022. évre kitolódik.

4.1.3. Meghívásos pályázat alapján nyújtott támogatások

A Bizottság a 2020. évi MÁÉRT javaslatainak figyelembevételével a 3/2021. (01.27.) számú határozatában jelölte ki a Nemzeti Jelentőségű Intézmények és Programok 2021. évi körét. A Bizottság 25/2021. (04.21.) számú határozata szerint az erdélyi Nemzeti Jelentőségű Programok támogatása meghívásos pályázat keretében valósult meg a 2021. évi „Az erdélyi Nemzeti Jelentőségű Programok megvalósítására” című pályázati kiírás alapján. A 301,1 millió forint keretösszegű pályázatra a meghívott 145 szervezet 2021. július 2-ig nyújthatott be pályázatot, 2021. március 1. és 2022. február 28. közötti megvalósítási időszakkal és 2022. március 30-ai elszámolási határidővel.

A meghívott pályázói kör öt témakörben pályázhatott támogatásra:

- Jelentős szakmai és kulturális intézmények működési költségeinek támogatása
Elnyerhető támogatás: 800 000 forint – 5 000 000 forint;
- Szórványkollégiumok támogatási programjainak megvalósítása
Elnyerhető támogatás: 1 500 000 forint – 5 000 000 forint;
- Felsőoktatási háttérintézmények támogatási programjának megvalósítása
Elnyerhető támogatás: 800 000 forint – 10 000 000 forint;
- Kulturális és tudományos médiatámogatási program megvalósítása
Elnyerhető támogatás: 1 200 000 forint – 3 400 000 forint;
- Színházak, bábszínházak, néptáncgyűttesek támogatási programjának megvalósítása
Elnyerhető támogatás: 1 200 000 forint – 6 000 000 forint;

A pályázati kiírásra három meghívott szervezet nem nyújtott be pályázatot. A pályázatok feldolgozását követően, a nyertes pályázatokról a Bizottság a 60/2021. (09.13.) számú határozatában döntött az alábbiak szerint:

Sor-szám	Nemzeti jelentőségű program megnevezése	Meghívott szervezetek	Pályázatot benyújtó	Támogatási összeg
----------	---	-----------------------	---------------------	-------------------

		száma (db)	szervezetek száma (db)	(forint)
1.	Jelentős szakmai és kulturális intézmények működésének támogatási programja	82	79	131 000 000
2.	Szórványkollégiumok támogatási programja	30	30	89 800 000
3.	Felsőoktatási háttérintézmények támogatási programja	15	15	34 700 000
4.	Kulturális és tudományos médiatámogatási program	13	13	21 200 000
5.	Színházak, bábszínházak, néptáncgyűttek támogatási programja	5	5	18 130 694
	Összesen	145	142	294 830 694

A támogatási összegek a kedvezményezettek részére a 2021. évben folyósításra kerültek. A járványügyi helyzetre tekintettel a pályázatok megvalósítási időszaka a 2022. évre kitolódik.

4.1.4. Egyedi döntés alapján nyújtott támogatások

Az egyedi támogatások eljárásrendjüket tekintve a pályázati rendszeren kívül biztosított, a támogatandó cél speciális körülményeit, finanszírozási szükségleteit kiemelten kezelő támogatások.

Egyedi támogatási kérelmet nyújthatnak be a BGA törvény szerinti szervezetek, természetes személyek, a nemzeti jelentőségű intézmények (a 2021. évben a Bizottság a 3/2021. (01.27.) számú határozatának kijelölése szerint). A BGA törvényben meghatározott célok ellátásával, valamint az Alap kezelésével, működtetésével összefüggésben az Alapból nyújtott támogatás kedvezményezettje lehet az Alapkezelő is.

A támogatási kérelmek a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárságához (a továbbiakban: Államtitkárság) kerülnek benyújtásra. Az Államtitkárság a szakmai javaslatával ellátott kérelmet továbbítja az Alapkezelő részére a döntéshozatal előkészítése, a támogatási ügylet lebonyolítása céljából. A korábbi évekhez hasonlóan a Kárpát-medencei régiók mellett a diaszpórából is befogadásra kerültek támogatási kérelmek.

Az egyedi támogatásokat céljuk szerint az alábbiaknak megfelelően csoportosíthatjuk:

- Oktatási célú támogatások:
 - köznevelési intézmények támogatása;
 - felsőoktatási intézmények támogatása;
 - szórványoktatási kollégiumok támogatása;
- Egyházi célú támogatások;
- Kulturális programok, rendezvények támogatása;
- Sportszervezetek, sportesemények támogatása;
- Jogvédő, közösségépítő, kisebbségvédelmi, szociális tevékenység támogatása;
- Beruházások:
 - oktatási és egyházi intézmények ingatlanfejlesztése;
 - épület-rehabilitációs tevékenységek támogatása;
- Egyéb (pl. pályázati lebonyolítók, Alapkezelő).

A Bizottság a 2021. évben összesen 740 db támogatási kérelem támogatásáról döntött az Alap 2021. évi költségvetése Nemzetpolitikai célú támogatások előirányzata terhére az alábbiak szerint:

Ország/Régió	Támogatott kérelmek száma (db)	Támogatott kérelmek támogatási összege (forint)
Erdély	221	24 300 066 543
Vajdaság	101	1 702 343 000
Kárpátalja	137	8 223 728 878
Felvidék	95	2 458 740 000
Magyarország	115	2 537 634 017
Muravidék	23	1 297 452 600
Horvátország	10	74 195 000
Diaszpóra	38	351 512 841
Összesen	740	40 945 672 879

Megjegyzés: A táblázat adatai tartalmazzák a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program keretében biztosított 2021. évi támogatások adatait is.

A Bizottság az Alapkezelő részére 2021-es kötelezettségvállalással további 247,1 millió forint összegű támogatásról hozott döntést könyvkiadási feladatokra, illetve az Alapkezelő tulajdonába és üzemeltetésébe került tusnádfürdői ingatlanhoz kapcsolatos bontási és fejlesztési munkálatokhoz.

A fentiek alapján a Bizottság 2021. december 31. napjáig mindösszesen 41 192,8 millió forint összegben hagyott jóvá egyedi támogatást 2021-es kötelezettségvállalással.

4.1.4.1. Az egyedi támogatásokból megvalósuló jelentősebb projektek, programok

Az egyedi támogatások keretén belül több nemzetstratégiai szempontból jelentős projekt és program valósult meg a 2021. évben.

Az Erdélyi Református Egyházkerület (a továbbiakban: Egyházkerület) a 2021. évben 250,0 millió forint összegű támogatásban részesült az Ajtoni Magyar Református Családgondozó Központ megvalósításának folytatása céljából, valamint 700,0 millió forint összegű támogatásban idősotthonai fejlesztésének céljából. A Családgondozó Központ a beruházás befejezését követően 21 fiatal és sokgyermekes család számára biztosít majd lakhatási lehetőséget. Az Egyházkerület Kolozsváron hoz létre egy új idősotthont, segesvári otthonát felújítja, sepsiszentgyörgyi otthonában pedig a berendezés korszerűsítését valósítja meg a támogatásból.

A Bánffyuhunyadi Református Egyházközség a bánffyuhunyadi Ravasz László-emlékház felújítása céljából a 2021. évben 175,6 millió forint összegű támogatásban részesült. Az emlékház a felújítás után közösségi házként működne, amely mellett, hogy emléket állít Ravasz László püspök úr számára, egyben méltó zárandok- és találkozó helye lenne az emléket ápolni kívánó anyaországi és határon túli magyarságnak.

A Székelyföldi Jégkorong Akadémiát működtető Mens Sana Alapítvány célja, hogy egy akadémiai rendszer létrehozásával megakadályozza a székelyföldi sportolók tömeges elvándorlását és egyben elősegítse a fiatalok szülőföldön maradását. Ennek érdekében többéves fejlesztési programot indított el, melynek során akadémiai rendszerben foglalkozik az utánpótlás-neveléssel. Az Alapítvány a 2021. évben a Székelyföldi Jégkorong Akadémia 2021. évi sportszakmai többletfeladatainak és az Akadémia 2022. évi működésének tárgyában

300,0 millió forint összegű támogatásban részesült, valamint további 650,0 millió forint összegű támogatásban az Akadémia infrastruktúrájának fejlesztése céljából.

Az *Iskola Alapítvány* a 2021. évben 500,0 millió forint összegű támogatásban részesült az „Afterschool” program támogatása céljából. Egyre nagyobb gondot jelent a szórványban a magyar oktatási intézményben tanuló diákok kollégiumi elhelyezése, iskolába való szállítása, valamint az iskola utáni foglalkozások megszervezése, finanszírozásának biztosítása. Az Iskola Alapítvány kidolgozott egy nyolc megyére (Beszterce-Naszód, Hunyad, Fehér, Máramaros, Szeben, Arad, Brassó, Kolozs) kiterjedő programot, mely program keretében délutáni foglalkozást biztosítanak felügyelőkkel, erre megfelelő helyiségekben.

A *Téka Művelődési Alapítvány* a 2021. évben 100,0 millió forint összegű támogatásban részesült a Téka Szórványkollégium bővítése és új épületszárny kialakításának folytatása céljából. A szamosújvári Kollégium Erdély legnagyobb szórványbentlakása, megközelítőleg 150 diákról gondoskodik. A túlsúfoltság megszüntetése érdekében szükséges a kollégium fejlesztésének megvalósítása.

A *CSEMADOK Kassai Városi Választmánya* a 2021. évben 129,0 millió forint összegű támogatásban részesült a Kovács utcai székház felújításának támogatása céljából. Az ingatlan leromlott állapotú, ezért felújításával korszerű és vonzó környezetet tudnak kialakítani a kassai magyarság közösségi élete számára.

A *Nagyvárad Római Katolikus Püspökség* a 2021. évben 392,7 millió forint összegű támogatásban részesült az Ady Endre Elméleti Líceum felújítási munkálatainak támogatása céljából. A Líceum Bihar megye legeredményesebb magyar tannyelvű tanintézménye, amely az egykori Orsolya-rendi kolostor épületében működik. A Líceum felújítása a román kormánnyal együttműködve valósul meg, a cél méltó otthon biztosítása Nagyvárad legnagyobb múlttal rendelkező líceuma számára.

A *Várbástya Egyesület* a 2021. évben 1 110,0 millió forint összegű támogatásban részesült az egykori Temesvári Magyar Ház visszavásárlása és felújítása céljából. A beruházási munkálatok befejezését követően a Temesvári Magyar Ház a bánági magyarság közösségi és kulturális tereként szolgálna, egyben otthont nyújtana számos helyi magyar civil szervezet és médium számára.

4.1.4.2. Nemzeti Jelentőségű Intézmények és Programok támogatása

A Vhr. 32/F. §-a szerint a Nemzeti Jelentőségű Intézmények és Programok körét a MÁÉRT iránymutatása alapján, a nemzetpolitikai államtitkár javaslatára a Bizottság határozza meg minden évben. Nemzeti Jelentőségű Intézmény olyan intézmény, illetve Nemzeti Jelentőségű Program olyan program lehet, amely a határon túli magyarság közösségeiben nagyfokú szervezőerővel rendelkezik, továbbá a nemzeti identitás megőrzése érdekében nemzetstratégiai szempontból kiemelkedő szerepet tölt be oktatási, kulturális, egyházi és egyéb társadalomszervezési területeken. A Nemzeti Jelentőségű Intézmények és Programok az Alap terhére éves támogatásban részesülhetnek.

A Nemzeti Jelentőségű Intézményeket és Programokat a MÁÉRT iránymutatásai alapján a Bizottság 3/2021. (01.27.) számú határozata jelölte ki, amely a 2021. évre vonatkozóan összesen 82 intézményt és 12 programot ítelt nemzeti jelentőségűnek (Erdély vonatkozásában 15 intézmény és 5 program, Felvidék esetében 20 intézmény, Vajdaságban 15 intézmény és 6

program, Kárpátalján 23 intézmény és 1 program, Horvátországban 2 intézmény, Szlovéniában 4 intézmény, valamint a diaszpórában 3 intézmény).

A Sapientia Alapítvány, a Sapientia Erdélyi Tudományegyetem és a Sapientia Alapítvány-Partiumi Keresztény Egyetem részére a 2021. évben 2 099,8 millió forint összegű támogatás került biztosításra a 2021. évi működési és fejlesztési költségek támogatása céljából. A Sapientia-rendszer megerősítése az erdélyi magyar felsőoktatásban az egyik legjelentősebb nemzetpolitikai döntés volt. Magyarország Kormánya az elmúlt években számos fejlesztést, nagyberuházást finanszírozott, ezáltal az Egyetem bővíthette szakkínálatát és javíthatott az oktatás minőségén. A Szervezet – az Allamtitkárság szakmai iránymutatása alapján, előrehozott támogatásként – a 2022. évre vonatkozóan további 2 000,0 millió forint összegű támogatásban részesült a 2021. évben az Alapítvány működésének és fejlesztéseinek támogatása céljából.

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola a 2021. évben 1 264,6 millió forint összegű támogatásban részesült a 2021. évi működési és fejlesztési költségek támogatása céljából. A Főiskola az elmúlt években fontos oktatási és beruházási fejlesztéseket valósított meg, amelyek következtében újabb évfolyamokkal bővült a felsőfokú szakképzés. A beruházási koncepció másik fő iránya egy magashegyi terepgyakorlati bázis létrehozása, ahol a hallgatók nyári terepgyakorlatait valósítanák meg, télen pedig sítáborként működne. A Főiskola előrehozott támogatásként a 2022. évre vonatkozóan további 1 649,2 millió forint összegű támogatásban részesült a 2021. évben a Főiskola működésének és fejlesztéseinek támogatása céljából.

A Protestáns Teológiai Intézet az erdélyi magyar protestáns egyházak – református, unitárius és evangélikus – lelkészképző egyeteme. Az erdélyi magyarság egyik kiemelkedő teljesítménye, hogy a nehézségek ellenére működik az évszázados hagyománnyal bíró Intézet. Az anyanyelvű pasztoráció gátolja az asszimilációt, és nagyban hozzájárul az identitás megerősítéséhez. Az Intézet működtetés és fejlesztés céljából 120,0 millió forint összegű támogatásban részesült.

A Kallós Zoltán Alapítvány mezőségi szórványprogramja az 1999. évtől biztosít anyanyelvi oktatást a mezőségi és szamosháti szociálisan hátrányos helyzetben lévő magyar gyermekek számára. Az Alapítvány a választói és a nagysármási szórványkollégiumok működtetése céljából 85,7 millió forint összegű támogatásban részesült.

A tóthfalui *Munkás Szent József Római Katolikus Plébánia* keretében működő Kaszap István Kollégium 2002-ben nyitotta meg kapuit. A Kollégium megközelítőleg 60 vajdasági magyar fiatalnak biztosít otthont, valamint szellemiségével és értékrendjével igyekszik megőrizni és erősíteni a bentlakók magyarságtudatát. A Plébánia a Kollégium fenntartása és működtetése érdekében a 2021. évben 44,0 millió forint összegű támogatásban részesült.

4.1.4.3. Kárpát-medencei óvodafejlesztési program

A Kormány 2016. év végén hirdette meg a Kárpát-medencei óvodafejlesztési programot (a továbbiakban: Óvodaprogram), melynek végrehajtásához szükséges források ütemezetten, több részletben kerültek biztosításra. A Kormány a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program harmadik üteméről, az ahhoz szükséges források biztosításáról, valamint a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program első és második üteméről szóló kormányhatározatok módosításáról szóló 1661/2018. (XII. 6.) Korm. határozatban döntött az Óvodaprogram harmadik üteméről 9 042,3 millió forint összegben, melyet a Kárpát-medencei

óvodafejlesztési programmal kapcsolatos egyes Korm. határozatok módosításáról szóló 1602/2019. (X. 16.) Korm. határozat 8 902,4 millió forint összegre módosított. A rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból és a Központi Maradványelszámolási Alapból történő, illetve fejezeten belüli és fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról, a 2018. évi költségvetési maradványok egy részének felhasználásáról, valamint egyes kormányhatározatok módosításáról szóló 1432/2019. (VII. 26.) Korm. határozat alapján 3 000,0 millió forint összegű forrás biztosítására, a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból és a Központi Maradványelszámolási Alapból történő, a fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról, valamint egyes kormányhatározatok módosításáról szóló 1591/2019. (X. 16.) Korm. határozat alapján 2 500,0 millió forint összegű forrás biztosítására, az egyes fejezetek közötti és fejezeten belüli előirányzat-átcsoportosításokról, kötelezettségvállalás engedélyezéséről, valamint egyes kormányhatározatok módosításáról szóló 1273/2020. (VI. 2.) Korm. határozat alapján 1 701,0 millió forint összegű forrás biztosítására, a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból, a Központi Maradványelszámolási Alapból, a Járvány Elleni Védekezés Központi Tartaléka előirányzatból történő, fejezetek közötti és fejezeten belüli előirányzat-átcsoportosításról, kötelezettségvállalás engedélyezéséről, kormányhatározat végrehajtása során alkalmazandó eltérő rendelkezésről, valamint kormányhatározat módosításáról szóló 1178/2021. (IV. 14.) Korm. határozat alapján 1 701,3 millió forint összegű forrás biztosítására került sor a harmadik ütemre vonatkozóan.

Az Óvodaprogram harmadik ütemének végrehajtására biztosított kormányzati forrás terhére kötött támogatási szerződések/támogatói okiratok darabszámát az alábbi táblázat tartalmazza:

Óvodafejlesztés harmadik ütem	Korm. határozat	Óvodaprogram harmadik ütemére vonatkozó szakmai forrás (forint)	Megkötött szerződések száma (db)
3.1	1432/2019. (VII.26.)	2 970 000 000	66
3.2	1591/2019. (X.16.)	2 475 000 000	42
3.3	1273/2020. (VI. 2.)	1 681 000 000	5
3.4	1178/2021. (IV. 14.)	1 686 339 696	16
Összesen		8 812 339 696	129

A Kormány a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program negyedik üteméről szóló 1150/2021. (III. 31.) Korm. határozatban döntött az Óvodaprogram negyedik üteméről 13 464,2 millió forint összegben. A központi költségvetést érintő címrendi módosításról, a Gazdaság-újraindítási programok előirányzatból, a Központi Maradványelszámolási Alapból, a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból, valamint fejezetek között történő előirányzat-átcsoportosításról szóló 1528/2021. (VIII.2.) Korm. határozat alapján 4 997,5 millió forint összegű forrás biztosítására, a címrendi kiegészítésről, a Gazdaság-újraindítási programok előirányzatból, fejezetek közötti és fejezeten belüli előirányzat-átcsoportosításról, éven túli kötelezettségvállalás engedélyezéséről, egyes kormányhatározatok végrehajtása során alkalmazandó eltérő intézkedésekről, valamint egyes kormányhatározatok módosításáról szóló 1953/2021. (XII.22.) Korm. határozat alapján 3 784,1 millió forint összegű forrás biztosítására került sor a negyedik ütemre vonatkozóan. 2021. december 31-ig a negyedik ütem fennmaradó összegének biztosítására nem került sor. A korábbi ütemezések fejlesztései folyamatosan zajlanak.

Az Óvodaprogram negyedik ütemének végrehajtására biztosított kormányzati forrás terhére kötött támogatási szerződések/támogatói okiratok darabszámát az alábbi táblázat tartalmazza:

Óvodafejlesztés negyedik ütem	Korm. határozat	Óvodaprogram negyedik ütemére vonatkozó szakmai forrás (forint)	Megkötött szerződések száma (db)
4.1	1528/2021. (VIII.2.)	4 997 500 000	36
4.2	1953/2021. (XII.22.)	3 335 742 419	22
Összesen		8 333 242 419	58

4.2. 5. cím Működtetési célú kifizetések

A 2021. évi költségvetésben 2 119,2 millió forint összegben került meghatározásra az Alap működtetésével kapcsolatos kiadásokra fordítható összeg. Év közben összesen 3 055,0 millió forinttal növekedett az eredeti előirányzat. A módosított előirányzat 5 174,2 millió forint, melyből a teljesített kifizetés 5 174,0 millió forint volt.

A módosítások összetétele az alábbiak szerint alakult.

millió forintban, egy tizedessel

Előirányzat módosítás forrása és célja	Átvett forrás összege
Korm. határozatokkal biztosított pótelőirányzatok	2 981,7
Megállapodás alapján átvett bevételek	73,3
Összesen:	3 055,0

Az „Alapkezelő működési költségei” előirányzat nyújt fedezetet a bankköltség, a tranzakciós illeték (2020. évet terhelő kiadásokat érintően), a számlavezetési díj és az árfolyamveszteség költségeinek fedezetére, valamint az Alapkezelő működési kiadásaira.

Az „Alapkezelő működési költségei” címen rendelkezésre álló forrás terhére a támogatások átutalásával kapcsolatosan jelentkező bankköltség, tranzakciós díj, valamint a támogatások elszámolásából származó árfolyamveszteség, összesen 62,3 millió forint, valamint az Alapkezelő részére 5 111,7 millió forint került elszámolásra. Az átadott 5 111,7 millió forintból fejezeti kezelésű előirányzatok kezeléséhez és lebonyolításához kapcsolódóan 2 567,2 millió forint került elszámolásra, így az Alaphoz közvetlenül kapcsolódó kiadások összege 2 544,5 millió forintot tett ki, mely az Alap részéről teljesített támogatások és egyéb kiadások (56 136,6 millió forint) 4,46 %-át tette ki. 2021. évben az Alaphoz közvetlenül kapcsolódó kiadások tartalmaztak 388 millió forint támogatást, mely az Alapkezelő részére egyszeri jelleggel halaszthatatlan ingatlan állagmegóvó és informatikai fejlesztésre került biztosításra. Ezzel a kiadással korrigálva az Alap működéséhez közvetlenül kapcsolódó kiadásokat a fentiekben számított részarány 3,9 %-ot tesz ki, mely alatta marad a BGA törvény 4. § (7) bekezdésben meghatározott 10 %-os maximum határnak.

Az előirányzaton 0,2 millió forint szabad előirányzat keletkezett.

Az Alapkezelő kiadásai között a legnagyobb költséghányadot a működés területén a személyi jellegű ráfordítások jelentették. Az Alapkezelő által foglalkoztatottak száma 2021. december 31. fordulónapon 209 fő volt, a 2021. évi átlagos állományi létszám 183 fő volt.

Személyi jellegű ráfordítások összesen 2 319,5 millió forint összegben kerültek elszámolásra, melyből 1 629,1 millió forintot a foglalkoztatottak részére kifizetett munkabérek, 430,9 millió forintot a személyi jellegű egyéb kifizetések, 259,5 millió forintot a járulékok tettek ki.

A foglalkoztatott létszámon belül az Alap kezeléséhez kapcsolódóan átlagosan 98 fő juttatásai szerepelnek a könyvekben.

4.3. 6. cím Rákóczi Szövetség támogatása

A Beruházási Alap létrehozásáról, valamint fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról szóló 1039/2021. (III.4.) Korm. határozat alapján a Kvtv. 1. melléklet, LXV. Bethlen Gábor Alap fejezet, 6. Rákóczi Szövetség támogatása cím (a továbbiakban: cím) 1 050,0 millió forint összegű eredeti előirányzata átcsoportosításra került. Az Alapkezelő a 2021. évben a cím terhére – a Miniszterelnökség tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó DBC Dél-budai Centrum Projekt Beruházó és Ingatlanfejlesztő Zártkörűen Működő Részvénytársaság támogatásáról, valamint előirányzat-átcsoportosítással történő források nyújtásáról szóló 1960/2021. (XII. 23.) Korm. határozat alapján a Rákóczi Szövetség nemzetpolitikai tevékenysége finanszírozása érdekében átcsoportosított forrás terhére 1 550,0 millió forint összegű támogatást nyújtott.

4.4. 7. cím Egyéb kiadások

Ezen az előirányzaton olyan nem tervezhető fizetési kötelezettségeket tart nyilván az Alapkezelő, amelyeket az Alap eredeti kiadási előirányzatai nem tartalmaznak. Az előirányzaton kerül kimutatásra – a támogatásoktól elkülönítetten – a forrásbiztosítók részére történő elszámolási maradványok visszautalása. 2021. évben elszámolásból eredő visszafizetési kötelezettség, mindösszesen 70,2 millió forint értékben keletkezett. Az Alapkezelő a forrásbiztosítók felé határidőre teljesítette a visszafizetési kötelezettségeket.

4.5. 8. cím Magyarország Háza program támogatása

A 2021. év Kvtv. 1. melléklet, LXV. Bethlen Gábor Alap fejezet, 8. Magyarország Háza program támogatása előirányzat terhére 223,8 millió forint támogatás biztosítására került sor a Magyarország Háza program támogatása céljából.

A Magyarország Háza Nonprofit Kft. (a továbbiakban: Nkft.) – a BGA törvényben foglaltakkal összhangban – megalapítása óta a nemzeti összetartozás jegyében tervezi közhasznú programjait, az Alaptörvényben lefektetett és a Nemzetpolitikai Stratégiában is megfogalmazott elvek mentén. Az Nkft. az egységes magyar nemzet megismertetését tűzte ki céljául, bemutatva a külhoni magyarság életének, mindennapjainak, kultúrájának minden területét, megemlékezve a jeles napokról, emléknapokról, nemzeti ünnepekről, megjelenítve a tudományos élet, a művészetek különböző formáit a hagyomány és a modernitás kettősségével. Az Nkft. a törvényben előírt célok mentén, a szülőföldön való boldogulást szem előtt tartva – elsősorban külhoni szereplők részvételével – szervezte 2021. január és december között az élő és az online rendezvényeit, emellett igény szerint segítette az Államtitkárság munkáját.

Az Alap 2021. évi forrásai terhére az Nkft. részére összesen 443,8 millió forint összegű támogatás került biztosításra az alábbiak szerint:

- 223,8 millió forint az Nkft. 2021. évi működésének finanszírozására (LXV. fejezet/8. cím terhére),
- 150,0 millió forint a Magyarország Háza 2021. évi jubileumi programsorozatának támogatására (LXV. fejezet/4. cím terhére),
- 35,0 millió forint a Határtalanul! programhoz kapcsolódó rendhagyó tanórák megvalósításának támogatására (LXV. fejezet/9. cím terhére),

- 35,0 millió forint kiadványokkal kapcsolatos feladatok ellátásának támogatására (LXV. fejezet/9. cím terhére).

Az Nkft. tevékenységének főbb területei 2021. évben:

- a nemzeti összetartozás erősítését szolgáló, illetve a külföldi magyarság értékeit bemutató kulturális rendezvények szervezése,
- a Határtalanul! program keretében végzett tevékenység,
- az Államtitkárság által delegált feladatok ellátása,
- a Magyarság Háza 10 éves születésnapjához kötődő programok szervezése,
- együttműködésben zajló rendezvények szervezése.

A nemzeti összetartozás erősítését szolgáló, illetve a külföldi magyarság értékeit bemutató kulturális rendezvények szervezése kapcsán 2021. január 1-jétől 2021. augusztus 31-ig naponta újabb, a tervezett programjaik megvalósításában szerepet vállaló előadók, művészek, alkotók, színházak, társadalmi szervezetek, egyházak közreműködésével létrejött filmek kerültek közzétételre a Magyarság Háza Facebook-oldalán, mely idő alatt 275 videóval gazdagodott filmarchívumuk. Május közepétől hibrid üzemmódban működött az intézmény, párhuzamosan szervezték rendezvényeiket az online térben és szerte a Kárpát-medencében. Kézműves foglalkozással és meseszínházzal kombinált családi mesedélelőtti, az alsó és felső tagozatos, illetve középiskolás korosztály számára szervezett rendhagyó óráik már nemcsak Magyarországon, vidéki nagyvárosokban zajlottak, hanem Délvidéken, Erdélyben, Felvidéken is. A járványügyi előírások feloldását követően Budapesten könyvbemutatót, könnyűzenei koncertet szerveztek május és június hónapokban. A Nemzeti Összetartozás Napja alkalmából Molnár Levente operaelőadása volt látható és hallható a Szent István Bazilikában. Szeptembertől ismét a valódi találkozások jegyében zajlottak programjaik (könnyűzenei koncert, szabadegyetem, színház, filmklub, irodalmi szalonsorozat).

A Határtalanul! program keretében a magyarországi általános iskolák felső tagozatos évfolyamain és a középiskolákban a hatályos járványügyi intézkedések értelmében 2021. május 19-től június 15-ig és szeptember 7-től december 14-ig szerveztek rendhagyó órákat. A külföldi előadók tavasszal a saját régiójukban, a járványügyi szabályok betartása mellett tartották meg a rendhagyó órákat. A mintegy 174 rendhagyó órán összesen 6 086 diák vett részt.

Az Államtitkárság szakmai felügyelete mellett 2021 januárjában elindult a Mikes-program keretében összegyűjtött hagyatékok hazaszállítása. A Nyugat-Európából, az Egyesült Államokból, Kanadából és Ausztráliából érkező szállítmányokat már átadták az Országos Széchényi Könyvtár részére.

A Vándorbölcső Mozgalomhoz csatlakozva, az Nkft. az Államtitkárság felkérésére 20 darab bölcsőt vásárolt az Ágymester Manufaktúra Kft.-től, amelyeket a szakmai iránymutatásnak megfelelően családoknak ajándékoznak.

Az Államtitkárság kérésére eljuttattak 773 db Az én világom című és 649 db A mi világunk című tankönyvet ausztriai, németországi és svájci Magyar Iskolák részére, továbbá 76 db Botlik József: Nemzetünket szolgálták című könyv elszállítását intézték a csíkszeredai Magyar Főkonzulátusra.

Az Államtitkárság kérésére az Nkft. egy adományozótól 3 000 db, a határon túli magyarsággal foglalkozó, több nyelven íródott szakkönyvet vett át. A könyvtár szakkatalógusát a tervek szerint a Nemzetpolitikai Kutatóintézettel közösen készítik el, majd ezt követően az Nkft. tevékenységei között a könyvtári szolgáltatás is szerepelni fog.

Az Nkft. januártól folyamatosan, havonta 4-5 alkalommal végzett továbbá az Államtitkárság iránymutatása alapján egyéb feladatokat (sajtótájékoztatók, konferenciák, online rendezvények szervezése, stb.).

A Magyarság Háza 10 éves születésnapjára programjai keretében 2021. január 22-én a nemzetpolitikaért felelős államtitkár sajtótájékoztató keretében ismertette a 10 éves intézmény programjait. Szeptember 30-án megkezdődött a születésnapjára programsorozat a Borsi Rákóczi-kastélyban szervezett október 3-ig tartó fesztivállal.

Szeptember 30-án, a magyar népmese napján a Székelyföldi Legendárium csapatával mesefilmek vetítésével, reneszánsz ruhákkal, kézműves foglalkozásokkal, színházi előadásokkal, koncertekkel, népi játszóházzal várták a legkisebbeket és kísérőiket, amely programon több száz gyermek vett részt. Október 1-3. között az elmúlt 10 év során a műfaji sokszínűség jegyében a Magyarság Házában eddig fellépett előadóművészekből kerültek ki azok, akik gazdagították a Fesztivál programkínálatát.

Novemberben Innsbruckban elindították vándorútján a MAGYAR | MŰVÉSZ | VILÁG című, a diaszpórában élő magyar képzőművészek alkotásaiból készült kiállítást. Decemberben tíz külföldi és magyarországi művésznek, alkotónak első ízben átadták a Magyarság Háza-díjat, majd megnyílt az intézmény első tíz évét játékos, interaktív formában bemutató vándorkiállítás. December 22-én bemutatták a Magyarság Háza Nagy Képeskönyvét.

Az érintett időszakban az Nkft. a Teleki László Alapítvány és a Magyarság Háza közös, Ideje az építésnek című kiállítását Zselizből Komáromba, onnan Borsiba, majd Kolozsvárra, Marosvásárhelyre, végül Székelyudvarhelyre utaztatta.

4.6. 9. cím Határtalanul! program támogatása

A Határtalanul! program (a továbbiakban: Program) célja, hogy a magyar-magyar kapcsolatok építése, személyes kapcsolatok kialakítása, elmélyítése érdekében magyarországi iskolák tanulói költségvetési támogatással osztálykiránduláson vegyenek részt a szomszédos országok magyarlakta területein, így személyes tapasztalatokat szerezzenek a külföldi magyarságról.

A Program megvalósítására a Kvtv. 1. melléklet, LXV. Bethlen Gábor Alap fejezet, 9. Határtalanul! program támogatása címen összesen 5 250,5 millió forint eredeti előirányzat állt rendelkezésre. A cím kiadási előirányzata – a Bizottság 15/2021. (03.17.) számú határozata alapján, az Alap javára befolyt bevétel terhére – 26,3 millió forinttal megemelésre került, így a cím módosított előirányzata 5 276,8 millió forint volt.

A 2020. évben kialakult világjárvány ellehetetlenítette a támogatásban részesült pályázatok határidőben történő megvalósítását, ezért annak érdekében, hogy a külföldi utazások a támogatási célnak megfelelően valósuljanak meg, a Bizottság több alkalommal módosította a 2019. évi és 2020. évi Program – nyílt pályázati kiírásaiban meghatározott – megvalósítási időszakát és elszámolási határidejét. A határidők meghosszabbításának ellenére az elnyert tanulmányutak megszervezése az országhatárt átlépő iskolai kirándulások tervezésére vonatkozó rendkívüli intézkedések, valamint a hazai és külföldi oktatási intézményekben érvényben lévő járványügyi intézkedések miatt továbbra is akadályozott. A kialakult helyzet okán a Program 2019. évi és 2020. évi pályázati kereteinek felhasználása jelenleg is folyamatban van. Minderre tekintettel a 2021. évben indokoltá vált a pályázati keretek korábbi évekhez képest történő csökkentése, amely a címen 3 176,8 millió forint összegű megtakarítást eredményezett.

A Bizottság a 70/2021. (09.27.) számú határozatában döntött az Alap 2021. évi költségvetése Határtalanul! program támogatása előirányzatán rendelkezésre álló forrás keretösszegeiről, amely szerint – az előirányzaton keletkezett 3 176,8 millió forint összegű megtakarítás a Nemzetpolitikai célú támogatások előirányzatára történő átcsoportosítása mellett –

- a 2021. évi „Tanulmányi kirándulás hetedikeseeknek” című nyílt pályázati kiírás keretösszegét 1 300,0 millió forintban,
- a 2021. évi „Tanulmányi kirándulás középiskolásoknak” című nyílt pályázat kiírás keretösszegét 500,0 millió forintban,
- az egyedi támogatások keretösszegét 100,0 millió forintban,
- a központi programelemek megvalósításának keretösszegét 200,0 millió forintban határozta meg.

A Kollégium javaslata alapján a Bizottság szintén a 70/2021. (09.27.) számú határozatában elfogadta a 2021. évi „Tanulmányi kirándulás hetedikeseeknek”, valamint a 2021. évi „Tanulmányi kirándulás középiskolásoknak” című nyílt pályázati kiírásokat, amelyek 2021. szeptember 27. napján 2021. október 29-i benyújtási határidővel kerültek közzétételre.

A nyílt pályázati kiírások keretében befogadott pályázatok feldolgozását követően összesen 1 278 db pályázat került felterjesztésre döntési céllal és a Bizottság 94/2021. (12.07.) számú határozata alapján 465 db pályázat került támogatásra, összesen 1 798,3 millió forint összegben az alábbiak szerint:

Pályázati konstrukció	Döntésre felterjesztett pályázatok			Támogatott pályázatok	
	Befogadott pályázatok száma (db)	Érvényes pályázatok száma (db)	Érvényes pályázatokban igényelt támogatási összeg (forint)	Pályázatok száma (db)	Támogatási összeg (forint)
Tanulmányi kirándulás hetedikeseeknek	713	713	2 539 254 798	342	1 298 871 375
Tanulmányi kirándulás középiskolásoknak	565	565	2 138 506 195	123	499 390 350
Összesen	1 278	1 278	4 677 760 993	465	1 798 261 725

A támogatási összegek a kedvezményezettek részére a 2021. évben folyósításra kerültek.

A Bizottság a 101/2021. (12.20.) számú határozatában – a központi programelemek megvalósításának a 2021. évi forrás terhére biztosítandó tényleges költségigényére tekintettel – az alábbiak szerint módosította a Program 2021. évi keretösszegeit:

Előirányzat megnevezése	Kiadási kategória	Keretösszeg (forint)
Határtalanul! program támogatása	„Tanulmányi kirándulás hetedikeseeknek” című nyílt pályázati kiírás	1 298 871 375
	„Tanulmányi kirándulás középiskolásoknak” című nyílt pályázat kiírás	499 390 350
	Egyedi támogatás	48 193 738
	Központi programelemek*	253 544 537
	A „Határtalanul! program támogatása” előirányzaton keletkezett megtakarítás átcsoportosítása a „Nemzetpolitikai célú támogatások” előirányzatra	3 176 760 328
	Összesen:	5 276 760 328

* Az összeg egyedi eljárásban a BGA Zrt. és a Magyarország Háza Nonprofit Kft. részére került biztosításra.

A 2021. évben egyedi és központi eljárások keretében összesen 7 db támogatási döntés született összesen 301,7 millió forint összegben.

A központi programelemek a Program lebonyolítása érdekében megvalósított szakmai rendezvények, konferenciák, vetélkedők, táborok megszervezését, kutatásokat, eszközbeszerzéseket, kiadványok szerkesztését és nyomdai kivitelezését foglalják magukban. A 2021. évi Határtalanul! program támogatása előirányzat terhére a központi programelemek megvalósítására biztosított támogatás felhasználása áthúzódik a 2022. évre.

5. Támogatáselszámolási és monitoring tevékenység

Az Alapkezelő elszámolási feladatait önálló igazgatóság keretében látja el, melynek feladata az Alapkezelő valamennyi támogatáskezelő szervezeti egysége feladatkörébe tartozó támogatásokhoz kapcsolódó elszámoltatási, ellenőrzési rendszer működtetését.

Elszámolási kötelezettségek 2021. december 31-i helyzete.

A leltározás során az Alapkezelő számba vette az Alap költségvetése teljesítésével összefüggésben meglévő és „nyitott” elszámolási kötelezettségeket, valamint korosítva azokat megállapította lejáratukat is, mely a következő eredményre vezetett.

Határon túli támogatások esetében a kint lévő állomány 8012 db támogatási ügylet, 326 555 762 380 forint összegben, amelyből – a veszélyhelyzeti szabályozás alapján megvalósítási időszak hosszabbítással érintett támogatásokat figyelembe véve – a lejárt állomány 938 db 17 157 694 616 Ft összegben.

A Határtalanul! program tekintetében a kint lévő állomány 4638 db támogatási ügylet, 14 536 584 411 forint összegben, ebből lejárt határidejű elszámolatlan állomány 1976 db támogatási ügylet, 5 873 758 374 forint összegben.

A Rákóczi Szövetség támogatása tekintetében a kint lévő állomány 5 db támogatási ügylet, 5 250 000 000 forint összegben, amelyből lejárt elszámolási határidejű állomány 2021. december 31-én nem volt.

Magyarország Háza program támogatása tekintetében a kint lévő állomány 3 db támogatási ügylet, 547 600 000 forint összegben, amelyből lejárt elszámolási határidejű állomány 2021. december 31-én nem volt.

6. Nemzetpolitikai Kutatóintézet

A Nemzetpolitikai Kutatóintézet (a továbbiakban: NPKI vagy Kutatóintézet) nyilvánosságának megerősítése a kutatások, konferenciák minél szélesebb körben történő terjesztésével, nemzetközi szereplők meghívásán keresztül nemzetközi szinten is ismertté tételével és a munka eredményének publikálásával valósul meg.

A Kutatóintézet kiemelt feladatai közé tartozik a nemzetpolitikai vonatkozású kutatások kezdeményezése és összehangolása. Az Államtitkárság által koordinált tematikus évekhez igazodó oktatási, gazdasági és közösségépítő témájú kutatások mellett, az érintett magyar közösségek demográfiai és nyelvi folyamatainak, a külföldi magyar pártok választási eredményeinek és autonómiatörekvéseinek, a kisebbségi jogok betartásának, valamint a migrációs eredetű magyar diaszpóra-közösségek múltjának és jelenének tudományos feltérképezése is hozzátartozik az NPKI profiljához.

A járványhelyzet következtében több kutatás és rendezvény átütemezésre került.

Kutatások

Külhoni magyar oktatási adatfeldező

A 2019 a külhoni magyar gyerekek éve tematikus évhez és az Oktatási Fordulópontok című kutatáshoz kapcsolódva 2021. évben az NPKI megszerezte az oktatási adatokat az elmúlt 10 évre visszamenőleg.

Jogtudatosság a Kárpát-medencei fiatalok körében

A kutatás keretében összehasonlító elemzések készítésére került sor a kisebbségben élő erdélyi, felvidéki, vajdasági és kárpátaljai magyarok jogi helyzetéről, valamint egy kérdőíves felmérés is, Erdélyben, Vajdaságban és a Felvidéken a külhoni magyar egyetemisták körében a jogismeret, jogtudatosság, jogkiterjesztési szándékok kérdéskörében. A kutatás főbb megállapításait a Kárpát-medencei kisebbségjogi kalauz c. kiadványsorozat tárja a szélesebb nyilvánosság elé. 2021 végén a sorozat első részeként a kárpátaljai magyarság jogi helyzetét bemutató kiadvány jelent meg, amellyel párhuzamosan zajlottak a többi kiadvány szerkesztési munkálatai.

Kárpát-medencei óvodaprogram – kiértékelés

Az NPKI a kutatás során interjúkkal vizsgálta meg, hogy az óvodaprogram magyarországi és külhoni megvalósítói hogyan ítélik meg a program hatékonyságát, a megvalósítás kapcsán milyen tanulságok vonhatók le. Kérdőívvel vizsgálta, hogy a támogatásban részesült bölcsődék, óvodák hogyan ítélik meg az óvoda népszerűségének, infrastrukturális állapotának változását, illetve kitért arra is, milyen közösségépítő hatása van a programnak.

Ez utóbbi esetben régióként egy-egy kiválasztott településen interjúkat készítettek a bölcsődék, óvodák és iskolák vezetőivel, a szülővel, a közösség képviselőivel (egyházi, politikai, civil képviselők) a téma kérdéseiről. A kutatás fontos célkitűzése, hogy az óvodaprogram számszerűsíthető hatását is mérni tudja, azaz megvizsgálja, hogyan változott a magyar óvodákba íratott gyerekek száma a támogatott időszakot megelőző időponthoz képest.

Háttéranyagok, tanácsadás

A Kutatóintézet – a korábbi évekhez hasonlóan – háttéranyagokkal és tanácsadással segítette az Államtitkárságot és az Alapkezelőt.

Az Államtitkárság havi tematikus rendezvényeihez kapcsolódva elemzések és gyorsjelentések készültek a külhoni ifjúságról, a munkaerőpiaci helyzetről, valamint a fiatal vállalkozókról.

A Kutatóintézet munkatársai rendszeresen – meghívásra, felkérésre – részt vettek egyeztetéseken magyarországi kormányzati szereplőkkel és külhoni magyar szervezetekkel.

Szakmai képviselet

A Kutatóintézet munkatársai részt vettek a legfontosabb nemzetpolitikai vonatkozású egyeztetéseken (más minisztériumok, tudományos konferenciák). Számos konferencián, tanácskozáson, egyetemeken, kutatóintézetekben, Magyarországon, a szomszédos államokban és külföldön adtak elő (a járványügyi szabályoktól függően, többször online formában).

A Kutatóintézet részt vesz a MAÉRT, a KMKF szakbizottságainak munkájában, a NÖB ülésein, a Nemzetpolitikai Kabinet munkájában. Pozitívum, hogy a fentiekhez hasonló rendezvényeken való részvételre gyakran kapnak felkérést az NPKI munkatársai, amely mutatja, hogy a nemzetpolitikai, kisebbségpolitikai szakmai körökbe a Kutatóintézet sikeresen beilleszkedett.

Rendezvények

Konferencia Európa jövőjéről

A Kutatóintézet a 2021. évben részt vett az Európai Bizottság által meghirdetett Konferencia Európa jövőjéről című eseménysorozaton. Az Európai Bizottság által szervezett konferenciasorozat célja, hogy aktív párbeszéd alakuljon ki európai intézmények, szervezetek és az állampolgárok között Európa jövőjéről. A Kutatóintézet számos rendezvényt szervezett, amelyeket a Konferencia keretén belül hirdetett meg és ezzel is hozzájárult a magyarországi tudományosság európai képviseléséhez. Az NPKI által szervezett tudományos konferenciák, kötetbemutatók és beszélgetések rámutatnak a magyar nemzetpolitika elméletére és gyakorlatára, az őshonos kisebbségek helyzetére. Ezek – a konferenciának köszönhetően – az európai porondra is felkerültek.

Kiadványok

Az Államtitkárság és a Kutatóintézet munkatársainak közös termékeként készül 2011-től a minden munkanapon megjelenő Nemzetpolitikai sajtószemle, valamint a hetente megjelenő Nemzetpolitikai összefoglaló, illetve ez utóbbi angol nyelvű változata, a Weekly Media Review.

Folyamatos a 2016-ban elindított Kisebbségi Szemle című, negyedévente megjelenő, tudományos magyar nyelvű folyóirat, valamint az először 2017-ben megjelent Hungarian Journal of Minority Studies című angol nyelvű évkönyv lapszámainak szerkesztése, kivitelezése. Az ismétlődő periodikákkal olyan tanulmányok közzététele a cél, amelyek a tudományos közösséget közelebb hozzák a nemzetpolitika működéséhez, ugyanakkor a nemzetpolitikai döntéshozók számára is alkalmazható ismereteket nyújtanak.

Nemzetpolitikai képzés, továbbképzés

A korábbi évekhez hasonlóan 2021-ben is folytatódott a kutatóintézeti gyakornoki program, amelynek keretében a Kutatóintézet munkatársainak mentorálásával magyarországi és külföldi egyetemi hallgatók gyakornokoskodnak az NPKI-ban.

Júliusban ért véget a Hungarian Initiative - Mathias Corvinus Collegium – Budapest Fellowship Program ösztöndíjasának tíz hónapos munkája a Kutatóintézetben.

Az ERASMUS+ keretében 2021. 09. 27. – 2022. 01. 26. között a kolozsvári Sapientia EMTE egy ösztöndíjasa töltötte nálunk gyakornoki idejét.

A Kutatóintézet munkatársai idén is részt vesznek a Nemzeti Közszerológiai Egyetemen 2013-ban elindított „A nemzetpolitika elméleti és intézményi alapjai” című tantárgy oktatásában.

Az előző évhez hasonlóan a Kutatóintézet több munkatársa 2021-ben is előadást tartott a Magyar Diplomáciai Akadémia különböző képzéseiben.